

— naar den virkelig respekteredes; thi man maa huske paa, at ingen Forsvarer af den frie Konkurrence som Grundlag for økonomisk Virksomhed benægter, at alt, hvad der hedder Uret, Bold, Bedrageri o. s. v., ikke bør i og for sig være straffet. Noget andet er jo, at det i mange Tilfælde vanstelig kan straffes, og at Samfundets Udvikling er skreden saa hurtig frem, at man ikke kan finde praktisk brugelige Straffeformer i den Henseende. De, som ønske at faa den individuelle Frihed respekteret i Arbejdsforholdene som i andre Forhold, de ville selvfølgelig fordrø paa dette Omraade som paa andre, at man søger at ramme Forbrydelserne eller Udfæjelserne saa vel til den ene som til den anden Side, men skøndt Samfundene have anstrengt baade Hoved og Hjærte for at kunne ramme disse Konkurrencens Udfæjelser er der i Virkeligheden kun kommet meget lidt ud heraf. Man har i det moderne Samfund med sin almindelige Valgret — og det synes vi her i Landet særlig at være inde paa — efterhaanden ladet Staten faa mere Magt i alle Forhold, særlig jo, hvor det gælder om at opnaa noget godt for Valgkredsene, og man kan derfor ikke gøre den frie Konkurrence i og for sig ansvarlig for alle de Ulemper, der kunne slæbe ved de Forhold, der opstaa heraf, thi den respekteres ikke længere. Statens Indgriben er sat i Stedet. Jeg vil indrømme det ærede Medlem for Kjøbenhavns 9de Valgkreds, selv om jeg ogsaa kommer dertil fra et noget andet Udgangspunkt, at naar Staten og de offentlige Myndigheder skulle udføre en saa stor Del af alt Arbejde, som det nu fordrø, og naar da Autoriteterne blive i den Grad dominerende, at efterhaanden Staten og Ministeren og de, som atter ere direkte afhængige af dem, tilsidst blive de eneste store Arbejdsgivere i Landet og de eneste, som regulere hele Forholdet, saa maa denne store Arbejdsgiver ogsaa regulere en hel Del Forhold, som det ellers kunde overlades til den private Arbejdsgiver at ordne, men naar de alle blive Tjenere for Staten (Udførelse) — ja, jeg indrømmer, at jeg søger at fremstille det noget skarpt — kan det jo ikke være andet end, at den virkelige Frihed hos Arbejdsgiverne gaar tabt, fordi de blive afhængige af Staten paa alle Omraader, og saa indrømmer jeg, at Arbejdsgiverne efterhaanden blive afmægtige til at gennemføre de Foranstaltninger, som ellers kunde træffes, og Forholdet er, forekommer det mig, efterhaanden mere og mere blevet det, at Signalet til et hvilket som helst Fremskridt i saa Henseende maa gives fra Staten, naar Staten optræder som en saa uhyre Arbejds-

løber, som den efterhaanden er blevet. Naar man derfor kan ønske at lovgive paa dette Omraade, vil jeg paa ingen Maade bestride, at der kan være Anledning dertil, men noget andet er, at det selvfølgelig er en overordentlig vanskelig Sag, og det forekommer mig, at det ærede Medlem paa en Maade har gjort sit Bø op som Lovgiver i Dag ved det Forsvar, som han har leveret for sit eget Forslag. Dette er blevet fremhævet af den højtærede Minister og vil vel ogsaa blive fremhævet af det ærede Medlem fra Aalborg, som angreb Forslagsstilleren, thi vi have i Virkeligheden ikke hørt nogen Gendrivelse af en eneste af de Indvendinger, som her ere blevne fremførte. Det kan jo ikke nytte at præsentere sig i en lovgivende Forsamling kun med Hjerte, naar man ganske mangler Hjerne. Det ærede Medlem erklærede, at den Kritik var hjerteløs, som fremkom fra det ærede Medlem fra Aalborg, som angreb ham, men det ligger i, at dette Lovforslag kun er skrevet med et godt Hjerte, men ikke med andet. Naar saaledes det ærede Medlem fra Aalborg udtalte, at der dog maaste kunde komme noget ud af det Spørgsmaal om en rettidig Udbetaling af Arbejdslønnen, vil jeg selvfølgelig give ham Ret i, at det er et Spørgsmaal, der kan lovgives om for sig selv, men jeg vil dog bemærke, at det for mig staar saaledes, at det er et Spørgsmaal af meget liden praktisk Betydning; Arbejderne faa gennemgaaende deres Ugeløn, og jeg ikke kan se, at Arbejdsstanden som saadan er stærkt interesseret i, at der træffes en Del Formaliteter, som ville blive generende for Arbejderne selv, for at sikre dem i de saa Tilfælde, hvor de gaa Glip af deres Arbejdsløn uden egen Skyld. Derfor forekommer det mig egentlig, at der aldeles intet brugbart bliver tilbage af hele Forslaget, ikke en Gang dette ene lille Punkt. Jeg skal i øvrigt blot tillade mig at erindre om et Par af de Bemærkninger, som bleve gjorte forrige Gang, da Forslaget var fremme her, og som ikke ere fremhævede her i Dag. Det ærede Medlem for Aalborg Antis 2den Valgkreds sagde, at der i dette Forslag ligger og maa nødvendig ligge en fuldstændig Organisation af Arbejdet ganske i Almindelighed; det bliver fuldstændig umuligt at gennemføre dette Forslag paa en brugelig Maade, uden at det i sine Konsekvenser nødvendig fører til en Organisation af Arbejdet paa mangfoldige andre Omraader, og heri har han Ret; og den ærede Forslagsstiller kan dog umulig tro, at sligt praktisk lader sig gøre ved et saadant Løslighedsforslag. Naar der skal garanteres en Minimumsløn for de Arbejder, som Entre-